

“L'anticatalanisme és un parany impresentable, hem de fer coses junts”

Ximo Puig

Secretari general del PSPV-PSOE i diputat al Congrés espanyol

JORDI PLAY

El Ministeri d'Indústria ha exigit la fi de les emissions de Catalunya Ràdio al País Valencià, on ja fa alguns anys que tampoc no arriba el senyal de TV3. Què s'hi pot fer?

—XIMO PUIG: En el nostre cas, la solució demana reobrir Canal 9 i Ràdio 9, i tot seguit, que hi haja una reciprocitat absoluta, clara i transparent entre les emissions valencianes i catalanes. Que això siga un problema ara mateix significa que alguna cosa no funciona. És un debat que ni tan sols no s'hauria de plantejar i al qual hem de donar una solució raonable, només això.

—PERE NAVARRO: Hi estic absolutament d'acord. En el món en què vivim, on tot funciona en xarxa i pots veure tots els canals del planeta en totes les llengües a través d'Internet, em sembla una mica arcaic posar aquestes barreres. No té cap mena de sentit.

—**La poca comunicació entre ambdós governs no ve de nou, però. Del 1982 al 1995, quan Joan Lerma presidia la Generalitat Valenciana i Jordi Pujol, la Generalitat de Catalunya, la relació tampoc no excel·lia. Estan condemnats que hi prevalga el recel?**

—P. NAVARRO: No ho crec pas. De fet, nosaltres, tant quan érem al govern com ara que ja no hi som, hem demostrat que a banda i banda hi ha interessos comuns. Hem organitzat diversos actes de reivindicació del corredor mediterrani no sols com a element de dinamització econòmica, sinó com una forma de conviure. Al seu moment també va haver-hi contactes per tal de conformar una euroregió que s'allargava fins al sud de França. Per tant, hi ha hagut tot d'elements que han anat més enllà del teòric recel que sovint hi ha entre els veïns.

—**Electoralment, el discurs anticatalanista d'una part de l'espectre polític valencià encara li pot restar vots al PSPV? Hi actuareu condicionats?**

—X. PUIG: Pertot arreu la dreta sempre fa servir els símbols com a excusa per evitar els debats reals de la societat. En el cas valencià, a més, fa molt de temps que l'anticatalanisme els ha aportat un graner de vots important. És allò de l'estimulació permanent dels baixos instints, com el lepenisme a França. En qualsevol cas, l'imaginari que els governs del PP han construït al llarg de vint anys s'ha ensorrat de sobte i els valencians no cau-

ran novament en aquest parany. L'anticatalanisme és un parany imrepresentable, nosaltres hem de fer coses junts, és del tot necessari. El primer client comercial del País Valencià és Catalunya, i el seu primer proveïdor, també és Catalunya.

—Per tant, és convenient passar de puntetes per temes que per a molta gent són importants, com ara la unitat de la llengua, a fi de no ferir susceptibilitats? O, per contra, ja se'n pot parlar obertament?

—X. PUIG: Hi hem avançat molt. La creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua ha estat determinant, fins al punt que ha fet molts actes conjunts amb l'Institut d'Estudis Catalans. Hem de transitar cap a un espai de normalitat, en què la singularitat de cada territori estiga reflectida. Una cosa és la unitat cultural i una altra, la unitat política, però lingüísticament hem de col·laborar de manera oberta. Sobretot en el cas valencià, tenim una dificultat molt gran per mantenir la nostra llengua. Si de debò volem mantenir el valencià, hem d'ajudar-lo al màxim i evitar confrontacions i baralles absurdes.

—Com es veu el País Valencià des de Catalunya, senyor Navarro?

—P. NAVARRO: En realitat, a Catalunya vivim uns moments en què gairebé mirarem exclusivament el que hi passa a dins. Ens costa trobar aliats i col·laborar amb uns altres governs. Com diu Ximo, caldria obrir l'espai i adonar-nos que catalans i valencians estem junts en molts temes —culturals, econòmics i de convivència— i que podem tenir projectes comuns. Hauríem de mirar-nos més els uns als altres per comptes d'estar pendents només del *nostre tema*. Perquè a Catalunya aquest tema únic emmascara totes les altres coses i ens impedeix mantenir una relació normalitzada amb la resta de territoris.

—I des del País Valencià com es veu Catalunya, senyor Puig?

—X. PUIG: Hi ha grans projectes per eixir de la crisi que s'han de fer conjuntament, com per exemple el corredor mediterrani i alguns altres plantejaments que hem de dur a Europa. Aquests debats interns ens fan perdre la perspectiva, però és allà, a Brussel·les, on es decideixen la majoria de qüestions que ens afecten en matèria energètica, agroalimentària... Catalunya i nosaltres tenim moltes coses

“Si hi ha un problema de finançament, com és que ningú no en parla?”

Pere Navarro

Primer secretari del PSC i president del grup socialista al Parlament català

JORDI PLAY

a fer de la mà, com també amb uns altres territoris d'Espanya i d'Europa.

—**Com es percep el procés sobirania català, del País Valencià estant? Pot atiar l'anticatalanisme de què parlàvem adés o pot resultar més productiu que contraproductiu?**

—X. PUIG: Sens dubte, la dreia valenciana provarà d'aprofitar-ho per treure el debat d'una realitat que és inassumible: ens han dut a un 30% de desocupació, a un 30% d'exclusió social i a un 30% de deute. Malgrat les potencialitats enormes que tenim, el País Valencià és la comunitat més endeutada i que més ha vist incrementar el seu nivell de pobresa: estem 14 punts per sota de la mitjana estatal en renda *per capita*, i per si no en teníem prou, han malbaratat el sistema financer valencià. Davant això, el PP s'aferrarà a qualsevol oportunitat, i l'anticatalanisme n'és una. Aquest és un debat en què el PP se sent ben còmode, però que ara no els servirà de res. És una qüestió que ens preocupa molt perquè, d'altra banda, afecta la nostra economia i les nostres possibilitats de futur. Pensem que és l'hora de reconstruir les relacions al si de l'Estat espanyol a través de la via federalista, aquesta ens sembla la solució més bona. No és un problema només de Catalunya, al nostre país tampoc no li va bé, la situació present! Les regles del joc han de canviar per a tothom.

—**Fins ara, el discurs federal l'havia abanderat el PSC. A l'hora de la veritat, el PSC sempre ha estat tot sol.**

—P. NAVARRO: Ara ja no [Riu].

—X. PUIG: En el meu cas, la sensibilitat federalista ve de fa molts anys. El PSPV ha contribuït a l'obertura d'aquest debat dins del PSOE, i Pere ho sap prou bé. A més, l'exercici de l'autogovern ha permès que segons quins territoris que fa un temps no tenien una excessiva sensibilitat autonòmica, s'hi hagen sumat. Els documents redactats pel Partit Socialista d'Andalusia són absolutament assumibles i molt avançats, impensables alguns anys enrere. El conjunt del socialisme ha progressat en la via federal.

—**Les propostes sobre el sistema de finançament que proposen els socialistes andalusos no tenen molt a veure amb les que proposa el PSC.**

—X. PUIG: No és tan diferent. A Andalusia, com a Catalunya i com a nosaltres, ens perjudica l'actual sistema de finança-

Pere Navarro: "Cal recuperar l'espai emotiu, bona part del debat prové dels budells"

ment. El govern d'Espanya vol que parlem d'una part del pastís, però nosaltres volem parlar del pastís sencer! I parlar de tot el pastís vol dir parlar de tots els nivells de l'administració i de la política mateixa: hem d'arribar a un acord sobre el grau de desenvolupament de competències que cadascú vol assumir en àrees com la sanitat, l'educació, la justícia o la seguretat. No pot ser que els xiquets d'unes altres comunitats autònomes reben un finançament tres o quatre vegades superior al nostre.

—P. NAVARRO: Jo només demano que compareu el document que va redactar el PSOE a Santillana del Mar ara fa 10 anys, el de "l'Espanya plural", amb el que vam aprovar l'estiu passat a Granada. Ximo té raó: els socialistes andalusos van elaborar un document important sobre com definir i aprofundir la reforma federal de la Constitució. Nosaltres vam fer el nostre, els valencians van aportar el vostre, i els companys de les Illes, també. Algunes federacions no van redactar-ne cap, però en última instància, a Granada, vam sintetitzar el nostre posicionament en una reforma constitucional compartida per tots els socialistes: hi érem presents tots els secretaris generals autonòmics, i en la conferència política del novembre —que era si fa no fa un congrés— es va reiterar el suport del PSOE a tot allò que el consell territorial havia aprovat a Granada. On pot haver-hi problemes? És clar que el model de finançament sempre genera discussions...

—X. PUIG: ...això genera debat fins i tot dins de cada territori, Pere.

—P. NAVARRO: De fet, també caldrà parlar de quina manera podem aconseguir un sistema fiscal més just, per tal que el pastís sigui més gros i que tothom pagui allò que li toca. A Alemanya, amb un sistema federal, tenen un debat obert sobre el sistema de finançament perquè alguns *länder* es veuen perjudicats. Nosaltres hem de construir un sistema

JORDI PÉLAY

federal que millori el present i recuperi els espais sentimentals —emotius— que s'han trencat. I per què s'han trencat? Doncs perquè el PP anava recollint signatures contra Catalunya per tot Espanya, s'alimentava de l'anticatalanisme, convençut que això li donava vots.

—**De declaracions anticatalanistes, dirigents del PSOE com Alfonso Guerra o Juan Carlos Rodríguez Ibarra també n'han ofert a cabassos.**

—P. NAVARRO: Hi ha hagut personatges individuals que, esporàdicament, han fet declaracions sobre Catalunya que no compartim nosaltres ni la direcció del PSOE. En general, però, la direcció del PSOE sempre ha estat molt respectuosa amb la situació de Catalunya. La direcció actual, per exemple, va propiciar els acords a Granada. Com us deia, és l'hora de recuperar l'espai emotiu, perquè en el fons, bona part d'aquest debat prové dels budells: a Catalunya hi ha sectors que alimenten l'antiespanyolisme i a la resta

d'Espanya hi ha sectors que alimenten l'anticatalanisme. Hem de recuperar l'espai de relació emocional i reconèixer-nos. Escolteu, volem tenir un projecte comú amb el conjunt d'Espanya i d'Europa, sí o no? Pel fet que hom sigui espanyol no ha de ser un malvat, i pel fet de ser català, tampoc no ho ha de ser. I per acabar, clarifiquem amb exactitud les competències que han de tenir l'estat central i els territoris federats: quants conflictes de competències tenen oberts les comunitats autònomes al Tribunal Constitucional? Pel que respecta al finançament, ha de ser just i solidari, tal com diu el document de Granada. En quin lloc s'ha de discutir? El Senat és on els territoris hem de trobar el nostre àmbit de debat sense que l'estat ens imposi res des de dalt.

—**Aquest sistema federal ha de ser asimètric?**

—P. NAVARRO: Els sistemes federals són asimètrics! Però alguns, en escoltar-ho... Tots els territoris no són iguals.

Ximo Puig: “Lingüísticament hem de col·laborar de manera oberta”

—X. PUIG: Ara les illes ja ho són, d'asimètriques. En tot cas, la pitjor de les asimetries és la dels territoris forals. Els valencians necessitem que es produeca el procés de reconstrucció d'Espanya, eixir de l'*statu quo*. La reforma del model fiscal plantejada pel ministre [d'Hisenda, Cristóbal] Montoro deixarà les coses si fa no fa com ara.

—**Com a valencians, us identifiqueu amb el dèficit fiscal que pateix Catalunya?**

—X. PUIG: La Generalitat Valenciana deixa d'ingressar anualment uns 1.200 o 1.300 milions d'euros, això que anome-

nem el *deute històric*, i les dues darreres dècades, les inversions de l'estat a través dels Pressupostos mai no s'han equiparat al nostre PIB ni a la nostra població. De tots els anys, el pitjor ha sigut aquest: ens correspondria l'11% de les inversions i ni tan sols no arribem al 6%, uns 500 milions que també afecten i molt l'economia. Si li sumeu la gestió malbaratadora i corrupta del PP, el resultat final és el que és. Això ens resta molta credibilitat: quan parle amb els meus companys al Congrés i els faig veure que necessitem un millor finançament, alguns em diuen que, en cas que haguérem disposat de més diners, encara n'hauríem balafiat més [*Riu*]... Dit això, davant el que passa a Catalunya, els valencians tenim dos camins: el que ha pres la dreta espanyola, un extremisme amb què vol treure rèdit electoral, o el que hem pres nosaltres, que volem que la Comunitat Valenciana —el nostre país— siga un nexa d'unió.

—**A molts els fa l'efecte que el PSOE s'amara de federalisme quan és a l'oposició, però que quan és al govern, no en vol saber res.**

—P. NAVARRO: Si analitzeu els moments en què Catalunya ha avançat en el seu autogovern, ha coincidit amb èpoques de govern del PSOE...

—**...però mai no des d'una perspectiva federalitzant.**

—P. NAVARRO: Els països evolucionen en el temps, no hi ha un abans i un després. Però quan Catalunya ha fet salts en el seu autogovern, a Espanya, sempre hi ha manat el PSOE. El primer Estatut d'autonomia, el de l'any 1979, es va fer amb una Assemblea de Parlamentaris de majoria socialista. Durant els anys del pujolisme no es va canviar absolutament res, va practicar la política del peix al cove i no va anar més enllà d'alguna gesticulació per tal de fer veure que costava molt d'arrencar competències noves, una política fonamentada en el victimisme...

—**...bé, en aquells anys, i amb un govern del PP a l'estat, es va fer el pacte del Majestic, que sí que va aconseguir algunes coses, com per exemple el desplegament dels Mossos d'Esquadra.**

—P. NAVARRO: No ho deveu pas dir pel sistema de finançament, que va ser millorat pels governs socialistes presidits per Montilla i Zapatero i es va multiplicar per 10, bé que encara continuï sent insuficient. Llavors hi havia comunica-

ció, ara no, i per aquest motiu no sabem ben bé com poden avançar les coses. Sota la presidència de Pasqual Maragall vam aprovar un segon Estatut, i quan tot just va ser aprovat en referèndum, el PP va presentar un recurs d'inconstitucionalitat, i el Tribunal Constitucional, la legitimitat del qual era molt contestada, va emetre una sentència força restrictiva. Allà va haver-hi el trencament, però no fou pas el PSOE, qui va presentar aquell recurs! Vam avançar tant com nosaltres hauríem volgut? És clar que no, però sí que vam avançar posicions.

—**En efecte, el recurs, va presentar-lo el PP, però les al·legacions de l'advocat de l'Estat —que obeïa les ordres de l'executiu del PSOE— van ser bastant terribles. Com a partit polític, vau patir tot de contradiccions.**

—P. NAVARRO: Però vam avançar, objectivament. Malgrat totes les dificultats que comporta la relació entre una comunitat i l'estat, cosa que sempre ha sigut problemàtica, vam trobar l'espai central on posar-nos d'acord, i en matèria de finançament, tal com us he dit, també vam aconseguir avanços importants.

—**De qualsevol manera, amb vista al futur, qualsevol reforma constitucional només serà possible amb el suport del PP. Ho veieu factible?**

—P. NAVARRO: Durant la Transició, els qui havien manat sota la dictadura i els qui l'havien patida van posar-se d'acord. Gent que havia estat ministre de Franco i gent que havia estat torturada i empresonada va seure a la mateixa taula, i és tot just això, aquest espai de diàleg, el que reclamem els socialistes. Ens hem de posar d'acord.

—**En aquella època hi havia la intenció de posar-se d'acord. Ara, no.**

—P. NAVARRO: Ara la gent està d'acord que no vol continuar igual. A Espanya hi ha una crisi territorial que, observada des de Catalunya, es percep amb molta intensitat. A més, hi ha una crisi democràtica que qüestiona el sistema sencer: els ciutadans no hi creuen, pensen que la democràcia que tenim no és prou representativa ni recull els seus interessos. I per acabar-ho d'adobar, hi ha una crisi econòmica enorme. Els ciutadans volen que això canviï i els socialistes hem posat la taula per parlar-ne. Ara esperem que els altres vinguin i ens diguin: "Doncs potser sí que n'hem de parlar".

“No pot ser que els xiquets d'altres autonomies reben un finançament tres o quatre vegades superior al nostre”

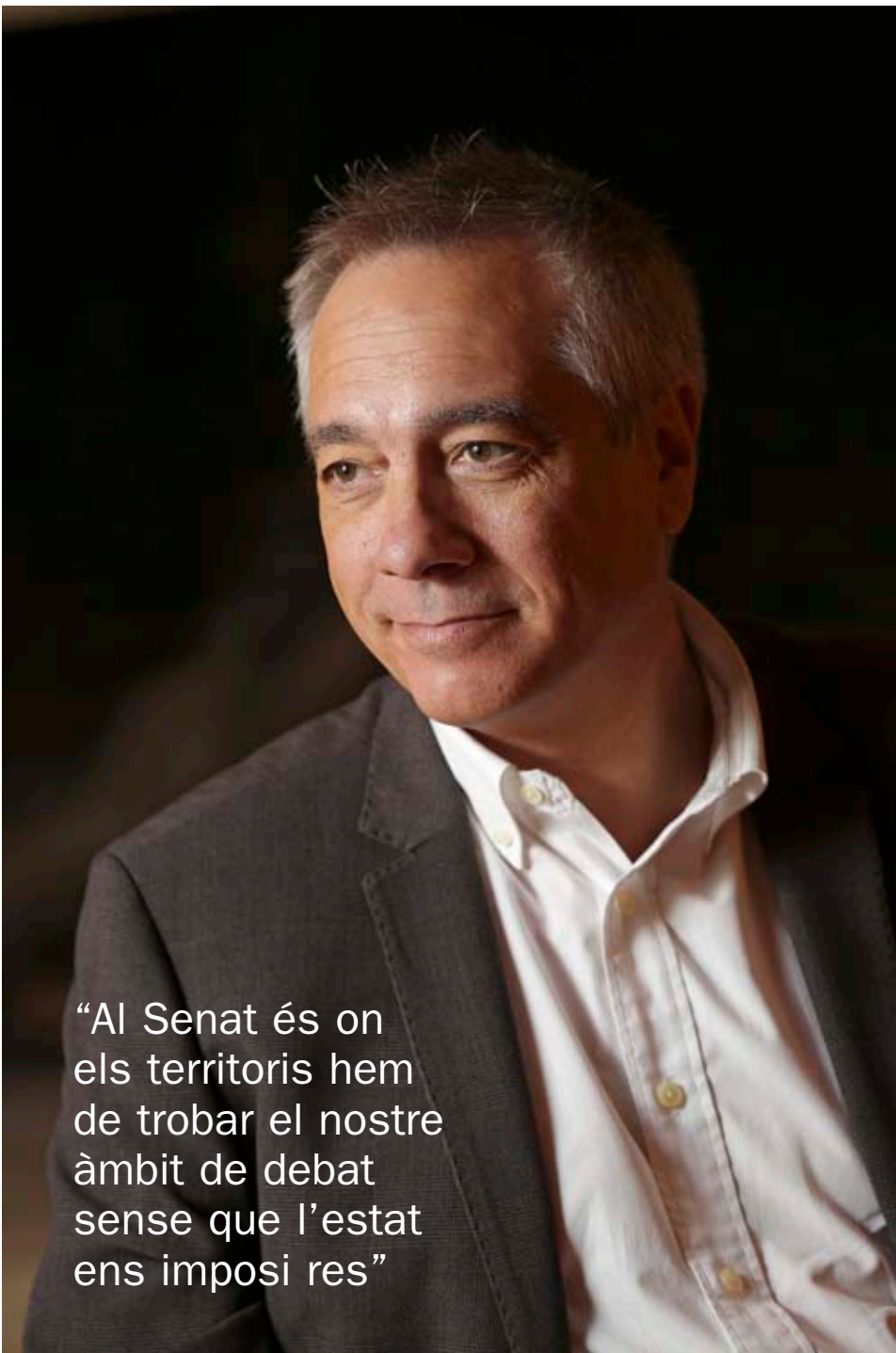
JORDI PLAY

—**El PP no en vol saber res.**

—X. PUIG: Això no vol dir que sempre serà així. El PP ara diu que no, però els ciutadans probablement li diran que aquest no és el camí. Qui pot entendre que la resposta siga un mur? Hi ha una única via, i és el diàleg. La convivència és dialogar i respectar-se, buscar solucions. Qui no ho fa i pensa que això li resultarà profitós electoralment, tan sols

tindrà èxit a curt termini. Mireu el terrorisme, se'ls ha girat en contra. Van fer-lo servir tant que ara...

—**Parlant del procés de pau, qualsevol govern anterior, inclosos els de José María Aznar, ja hauria mirat de suavitzar la situació dels presos d'ETA. El de Mariano Rajoy no ho ha fet, i el vostre secretari general, Alfredo Pérez Rubalcaba, no li ho ha demanat.**

“Al Senat és on els territoris hem de trobar el nostre àmbit de debat sense que l'estat ens imposi res”

—X. PUIG: En aquest cas hem de fer allò que els demòcrates vam dir que faríem: respectar el pacte d'Ajuria Enea i aplicar la legislació penitenciària.

—**La Constitució diu que les penes de privació de llibertat tenen l'objectiu de la reinserció, i per aconseguir-ho, la persona ha de ser prop de casa.**

—X. PUIG: Va haver-hi una política de dispersió en un moment determinat...

—**...perquè convenia. I potser ara en convindria una altra.**

—X. PUIG: Efectivament.

—**Però el senyor Rubalcaba no marca distàncies amb el PP.**

—P. NAVARRO: El PSOE sempre ha buscat polítiques de consens, no ha convertit el terrorisme en un element de lluita partidària. A més, no oblidem que Alfredo Pérez Rubalcaba va ser el minis-

tre que va posar fi a la violència, coneix molt bé tot aquest món. De segur que el PSOE farà arribar al govern la posició que li sembla més lògica, però tenim un govern del PP que, així que el PIB creix tres dècimes, es creu que s'han solucionat tots els problemes. Aquesta és la greu errada de Mariano Rajoy, que fins i tot presumeix de les dades de la desocupació! Sí, ha baixat, però els llocs de treball que s'han creat són més precaris que no els d'abans.

—X. PUIG: Des que governa Rajoy, i fa només dos anys, hi ha un milió de cotitzants menys a la Seguretat Social, i els nous cotitzants cotitzen molt menys. L'estat del benestar es troba en perill.

—**Sembla que ens dirigim cap a un cicle electoral que donarà pas a mapes polítics molt fragmentats. La fi del bipartidisme i la previsible atomització del centre-dreta espanyol encara complicarà la possibilitat més d'arribar a grans acords?**

—X. PUIG: En primer lloc, hem de veure què passa a les eleccions. Hi han sorgit partits com bolets, però una altra cosa és que...

—P. NAVARRO: ...Ximo es pensa que guanyarà per majoria absoluta! [Riu]

—**Les enquestes no diuen això, avancen un escenari molt esmicolat.**

—X. PUIG: Vull dir que a l'esquerra sempre hi ha hagut pluralitat. El *partido único* era el PP, que anava de l'extrema dreta fins a un cert liberalisme... Recordeu aquell “liberal por el cambio”, Eduardo Zaplana, que el primer que va fer és posar les mans a les caixes i intervenir directament en l'economia.

—P. NAVARRO: O el *progre* [ministre de Justícia, Alberto Ruiz] Gallardón.

—X. PUIG: Allò de la confrontació perquè sí, els ciutadans ho rebutjaren de ple. Per això pense que el resultat no serà tan atomitzat com preveuen les enquestes.

—P. NAVARRO: Quan hi ha una manca de confiança en el sistema, la gent es refugia en la tribu o en els populismes, ho hem vist arreu d'Europa. A la fi, però, la gent torna a optar per dos grans projectes, representats per dos, tres o quatre partits que encarnen la visió social i econòmica de la dreta i de l'esquerra.

—**La sensació estesa és que tant els socialistes com el PP i CiU oferiu el mateix model econòmic estructural: el que dicta la *troica*.**

JORDI PLAY

—P. NAVARRO: Potser sí. Certament, Europa ens marca un camí, i per això les properes eleccions europees seran tan importants. Però Martín Schulz, el líder [alemany] dels socialdemòcrates europeus en aquests comicis, té un projecte alternatiu.

—Les directrius econòmiques les fixa Europa o directament Alemanya, el seu membre més potent?

—P. NAVARRO: Hem d'intentar que les marquin les diferències ideològiques al Parlament europeu. És clar que Alemanya és la primera potència demogràfica, econòmica i política, i és clar que Europa lidera la lluita malaltissa contra el dèficit, però els governs tenen un marge d'actuació, poden prioritzar unes coses sobre unes altres i aplicar unes polítiques fiscals que engrandeixin el pastís de què parlàvem abans.

—X. PUIG: El fracàs de la política ha estat la cessió de sobirania a alguns centres de decisió econòmics que no estaven sotmesos a cap control democràtic. Si

Europa haguera engegat el mateix model d'eixida de la crisi que els Estats Units, no seríem on som ara. El Regne Unit, malgrat tenir un govern conservador, també es troba en una situació millor i tampoc no ha escollit la nostra eixida.

—La Generalitat de Catalunya dedicarà enguany 2.000 milions d'euros al pagament de costos financers, i el País Valencià, si fa no fa, igual. Com tornarem tots els diners que devem?

—X. PUIG: La sort que hem tingut és l'existència del Banc Central Europeu. Ara bé, els diners que deus, els has de tornar, això em sembla evident.

—N'hi ha que diuen que caldria revisar-ho.

—X. PUIG: Caldrà revisar-ho, i com fan algunes empreses, proposar als bancs un quitament del deute. Ells, que ens han deixat diners i han fet negoci amb nosaltres en sectors com l'immobiliari, també han d'assumir la seua part de risc...

—P. NAVARRO: ...o allargar els terminis de pagament.

—X. PUIG: No pot ser que els únics que tinguen salvaguardat el seu interès econòmic siguin els bancs, això em sembla intolerable. Hi pots negociar, però sense caure en la demagògia de dir que els diners que deus no els penses tornar. Si no, de què viurem?

—P. NAVARRO: Els que concedien crèdits als bancs cobraven una comissió per cada préstec que donaven. Era un incentiu per regalar els diners, gairebé. Ara hauran de compartir les seves responsabilitats.

—X. PUIG: És que a l'economia privada ja passa això. Fixeu-vos en el suport que Bankia —en el seu conjunt, perquè allò de dir que tots els problemes de Bankia eren per culpa de Bancaixa ha quedat clar que era una broma, veient com estava Caja Madrid— donava als promotors quan aquests els demanaven crèdit: "En vols tant? Doncs tant i això més". Al capdavant el promotor se'n va a la ruïna, els treballadors se'n van a l'atur i es queden sense res... No pot ser que, de

tota la cadena, només un dels integrants tinga el negoci garantit, però és el que ha passat, en certa mesura.

—**Si Alfredo Pérez Rubalcaba governara mai, li demanaríeu que fóra més agressiu envers els bancs?**

—X. PUIG: Crec que és urgent una regulació, tal com es va concloure a la famosa reunió del G20 dels inicis de la crisi, quan van dir-nos que calia “refundar el capitalisme” i posar-hi “regles”. Ai, les regles... Sembla que tothom se n'haja oblidat i vulga caure en les mateixes errades. No pot ser. Ens calen unes regles clares del joc sense caure en l'extrem superdemagògic de dir que els bancs són els culpables de tot, tal com proclamava José Antonio Primo de Rivera.

—**Ell fins i tot demanava una banca pública.**

—X. PUIG: El finançament i el crèdit són bàsics per al funcionament de l'economia, i és tot just la manca de crèdit, una de les causes de l'estrangulació que pateixen les nostres empreses. Per això ha d'haver-hi unes regles clares i unes normes de funcionament nítides, als mercats. De regulació, n'hi ha d'haver, no pot ser que la banca sempre guanye.

—P. NAVARRO: Regulació i transparència, perquè abans de la crisi tothom presentava uns resultats magnífics, tot eren flors i violes, i en aixecar-se la catifa hem vist que aquells resultats no eren tan bons ni les provisions, suficients.

—X. PUIG: A Europa, l'harmonització fiscal també ha de ser una prioritat, així com la relació amb els països tercers. En tots aquests anys, Europa ha comès greus pecats, com per exemple la desindustrialització, amb deslocalitzacions massives, i l'abandonament d'un sector clau com ara l'agroalimentari, que en bona mesura han deixat caure.

—**El francès, no. L'agricultura corresponia a França: ha mantingut la seua, ha subvencionat la que no li interessava i ha obert la porta a regadiu provinent del Magrib, cosa que ha ensorrat, per exemple, la taronja valenciana.**

—X. PUIG: Ara fins i tot l'arròs de Cambodja significa un problema per als valencians. Per aquest motiu és tan important l'harmonització, no sols des del punt de vista fiscal, sinó també en l'àmbit productiu. Si el mercat europeu és un mercat únic, que ho siga veritablement.

Ximo Puig: “Caldrà proposar als bancs un quitament del deute, també han d'assumir la seua part de risc”

—**Parlem una mica de les vostres respectives federacions. Fa mesos que el PSC està d'actualitat, sobretot després que tres diputats trencaren la disciplina de vot. Mereixen ser expulsats del grup parlamentari?**

—P. NAVARRO: Ho haurà de dilucidar la comissió de garanties, però en tot cas, no m'agrada parlar de disciplina de vot. Sembla com si algú —o un grupet— decidís què ha de votar tothom, i no és així. Aquí hi ha hagut un procés de debat, de debat democràtic, sobre quina havia de ser la posició del partit davant una determinada qüestió. Perquè aquest debat fos el màxim de participatiu i democràtic possible, vam dur-lo al consell nacional del partit, el màxim òrgan entre congressos. Hi havia dues propostes damunt la taula, fins a l'últim moment vam provar d'arribar a un acord però va ser impossible i una votació secreta va escollir una de les dues propostes de manera molt majoritària, amb el 84% dels vots. Quan has participat en un procés com aquest, has de respectar la decisió de la majoria i actuar en conseqüència. Si vols, des d'una postura crítica, però no pots actuar-hi al marge. Tres dels companys es van abstenir i els vam suggerir que lliuressin l'acta, tal com havia fet Àngel Ros [alcalde de Lleida] abans de la votació al Parlament, en un gest que l'honora.

—**Els tres diputats rebels —Joan Ignasi Elena, Marina Geli i Núria Ventura— us acusen de fer-los mobbing.**

—P. NAVARRO: I em sorprèn bastant, perquè només han estat suspesos de les seves funcions i de la participació als òrgans de direcció i de decisió mentre duri l'expedient que se'ls ha obert. La comissió de garanties va aplicar-ho als seus càrrecs del partit i la direcció del grup parlamentari, després, ha fet igual. Quan

ha calgut reubicar la gent, aquells que no ostenten cap responsabilitat han anat a parar a la darrera fila, com és costum. A mi no m'ha preocupat mai la cadira on m'han assegut: a l'anterior executiva, m'asseia al costat de la porta de sortida, i érem una executiva de 40 o 50 membres. A l'última cadira de totes!

—**Segons ells, el programa electoral del PSC defensava precisament el que ells deien, i també segons ells, Pere Navarro mateix pensava abstenir-se, però va canviar de parer a causa d'un pacte amb el PSOE.**

—P. NAVARRO: Qui va propiciar que al programa electoral del PSC figurés el tema de la consulta fou el primer secretari del PSC, cosa que es va aprovar en un consell nacional. I és cert que jo vaig dir que ens abstindríem en tots els casos, però no ens imaginàvem que la cosa arribaria a l'extrem actual. En aquell moment nosaltres dialogàvem amb Convergència per tal d'arribar a un acord...

—**No era sincera, aquella aposta primera pel dret a decidir?**

—P. NAVARRO: I tant que ho era. Quan vam dir que ens abstindríem ens pensàvem que acordaríem el procediment a seguir, però en veure que el primer tema que va entrar al Parlament de Catalunya a la nova legislatura era una declaració unilateral de sobirania, llavors vam dir “ostres, aquest no és el camí”. Al nostre següent consell nacional vam demanar una consulta legal i acordada, vam avisar que votaríem en contra de tot allò que no s'hagués acordat prèviament i vam advertir que continuàvem lluitant per una reforma de la Constitució que inclogués el model federal. A Escòcia, de fet, van afanyar-se a reconèixer l'autoritat de Westminster, i a partir d'aquesta premissa, van començar a negociar.

Pere Navarro: “Perquè tothom es pugui expressar, cal gestionar això de la manera més racional i menys tensa possible”

—El segon dels tres punts que vau acordar al consell nacional, el segon cedeix tot el protagonisme als presidents Artur Mas i Mariano Rajoy.

—P. NAVARRO: Nosaltres, conjuntament amb el PSOE, hem reclamat la convocatòria de la comissió bilateral [estat-Generalitat]. És una barbaritat que, tenint en compte com estan les coses, porti dos anys i mig sense reunir-se. Aquesta comissió serveix per desenvolupar l'Estatut, que ningú no sembla interessat a desenvolupar; per negociar el traspàs de noves competències; per negociar un nou model de finançament i, en definitiva, per parlar de tot allò que pot generar conflicte entre Catalunya i Espanya. Si l'instrument hi és, per què no el fem servir? Curiosament, mentre els suposats crítics publicaven un manifest en què deien que volien un referèndum i deixaven intuir que jo hi estava en contra, aquell dissabte al matí jo era al comitè federal del PSOE dient que nosaltres defensàvem la consulta. Us puc ben assegurar que no és el lloc més còmode per dir això, però jo hi era i ells, no.

—I què farà ara, el PSC?

—P. NAVARRO: Continuarem reclamant que es reuneixi la comissió bilateral, l'àmbit on s'ha de parlar sobre el nou model de finançament. Si hi ha un problema de finançament, com és que ningú no en parla? Legalment, ja toca. És sorprenent que Artur Mas digui que esperarà fins que li duguin una proposta. Si jo fos el president de Catalunya, estaria cada dia allà mirant de fer força!

—X. PUIG: El nou sistema hauria d'haver entrat en vigor l'1 de gener passat.

—Per cert, el País Valencià té dret a decidir, senyor Puig?

—X. PUIG: Decidim permanentment.

—D'acord. Però Catalunya, com a nació...

—X. PUIG: ...nosaltres som una nacionalitat.

—I les nacionalitats tenen dret a decidir?

—P. NAVARRO: Això no deixa de ser una perversió del llenguatge. Hi ha gent que es passa tot el dia buscant marques, *hashtags*, i no els funciona malament. A Catalunya, pel que sigui, ha arribat el moment que una majoria de gent vol opinar sobre la nostra relació amb la resta d'Espanya, però això no passa a uns altres llocs. Perquè tothom s'hi pugui ex-

Ximo Puig: "Aspirem a reunir un mínim de 30.000 participants en les primàries del PSPV"

pressar, cal gestionar això de la manera més racional i menys tensa possible.

—I el País Valencià, en quina fase del procés de dret a decidir es troba?

—X. PUIG: Els valencians tenim un projecte polític que passa per un Estat espanyol federal, no veig cap altra eixida més bona per als nostres conciutadans. És l'hora, això sí, de votar una reforma constitucional que introduezca el model federal i blinde l'estat del benestar, amb una educació i una sanitat públiques, universals i garantides.

—P. NAVARRO: La gravíssima errada d'alguns, sobretot de CiU i ERC, consisteix a haver-ho posat en el calendari...

—Si no, potser hauria semblat les *calendes gregues*, que mai no arriben.

—P. NAVARRO: A Escòcia han calgut 10 anys de negociació. Escolteu, és una cosa transcendental per a la història d'un país, convé debatre-ho amb calma. En canvi, la crispació i la violència verbal és cada vegada més gran. Quan hi ha una inflamació molt gran, els metges no operen fins que baixa una mica. A Escòcia, aquest debat serà sí que hi és, ho he comprovat personalment.

—Allà es pot parlar, es va veure en el cas d'Irlanda, però ací no. Arreu d'Europa no hi ha la pressió popular que hi ha a Catalunya, i ha tingut el seu reflex electoral: els partits que volen la consulta van guanyar amb claredat. Cal donar-hi una resposta?

—P. NAVARRO: Sí, però si et dediques només a atiar encara més aquesta pressió, l'has errada. No li pots dir a la

Pere Navarro: "A Escòcia, han calgut 10 anys de negociacions i el debat serà hi és"

gent que demà mateix Catalunya serà independent i que això ens farà sortir de la crisi i no tenir problemes, i que a més, continuarem a Europa. N'hi ha que s'ho creuen, i em preocupa. Aquells a qui has dit que el 2014 s'acabarien tots els seus problemes gràcies a aquest procés... Veieu? El *procés*. Un altre *hashtag* d'aquells que us deia abans.

—N'hi ha que en diuen "órdago"...

—P. NAVARRO: [Riu] Doncs bé, quan passi el 2014 i tot això no hagi succeït, tindrem molta gent molt enfadada. Centrem-nos a trobar la sortida a la crisi.

—X. PUIG: No es pot tractar amb tanta simplicitat un problema tan complex. Parle amb molts diputats catalans a Madrid que no són del PSC i veig els dubtes tan profunds que els genera aquest procés... Els catalans van fer un Estatut i van decidir sobre ell. No seria més senzill constitucionalitzar-lo?

—Com? El Tribunal Constitucional va esmenar-lo a fons.

—X. PUIG: Reformant la Constitució. Hi ha molts espais per explorar, més enllà del xoc de trens.

—Els socialistes valencians estreneu un altre procés, el de les primàries obertes a la ciutadania, que s'avancen a la de la resta de federacions i tindran lloc el 9 de març. Teniu 16.500 militants i l'any 2011 us van votar prop de 700.000 persones. Seria una decepció que no hi participaren almenys 33.000 persones, el doble de l'afiliació?

—X. PUIG: Les primàries són un re-
vulsiu per a la regeneració democràtica del nostre país i una eina per enfortir l'alternativa a la dreta. Són unes primàries contra [Alberto] Fabra i el PP, que han arruïnat el País Valencià, i com més activistes aconseguim, millor. Com a objectiu pràctic, aspirem a reunir un mínim de 30.000 participants.

—I per a les primàries del PSOE, que se celebraran al novembre, ja teniu un candidat predilecte?

—P. NAVARRO: L'última vegada que ens vam veure hi era també la Francina [Armengol, secretària general del PSIB-PSOE], i tant ella com jo vam dir que no ens hi presentaríem, però el Ximo no va dir pas que no... [Riu]

—X. PUIG: [Riu] Jo només em presentaré a les primàries del PSPV.

—Una afiliada del PSC, Carme Chacón, sí que pot optar-hi. Tots dos li

JORDI PLAY

Ximo Puig i Pere Navarro, a banda i banda de l'abat de Poblet, Josep Alegre, als peus de la tomba de Jaume I, situada dalt a la dreta, en solitari.

vau donar suport en la seua cursa cap a la secretaria general, ara fa dos anys. És la millor candidata possible?

—X. PUIG: Encara falta molt.

—P. NAVARRO: Pel que jo sé, encara no hi ha candidats. A l'últim comitè federal els ho van preguntar a tots els que sonaven i cap d'ells no va confirmar ni desmentir que s'hi presentaria. En qualsevol cas, és una aposta molt valenta i caldria interpel·lar la resta de partits, perquè ningú no sembla preocupat per la manera com escullen els seus candidats.

—X. PUIG: Jo tinc un president que el van escollir en unes hores.

—Via fax.

—X. Puig: Exactament, via fax. "A partir de ahora tienen ustedes un delegado del gobierno más".

—P. NAVARRO: Un fax de Génova.

—X. PUIG: "Alberto Fabra, le ha tocado. Adelante".

—Alguns pensen que Rubalcaba ha trigat massa a convocar les primàries. Si el PSOE ja haguera decidit el seu candidat, hauria recollit una part dels desencantats amb el PP que ara es refugien en unes altres formacions?

—X. PUIG: El calendari és raonable, però no podem estar un any de campanya electoral. El PSOE va celebrar un congrés amb unes regles molt clares, el secretari general va ser escollit democràticament. Jo no el vaig votar, però és intolerable que no es guarden les formes: és el secretari general fins que no esgoti el seu mandat. Independentment d'això, als països on fan primàries, se celebren així que s'acosten les eleccions. Al capdavall, les primàries haurien de formar part de la campanya electoral.

—La direcció del PSC té un candidat a les primàries de Barcelona, on hi ha fins a sis precandidats?

—P. NAVARRO: L'únic candidat de la direcció del PSC és la participació.

—I quin és el precandidat preferit del primer secretari del PSC?

—P. NAVARRO: No en té cap, perquè el primer secretari és de Terrassa i ni que volgués fer-ho, no hi podria votar. Però m'encanta veure'ls bellugar-se per tots els barris, és un gran exemple de mobilització. Com a direcció, ens limitarem a animar la gent perquè vagi a votar. Si hi ha hagut un debat viu i respectuós, surti qui surti serà un valor molt positiu.

—X. PUIG: Després de molt de temps, els valencians hem eixit a *Informe Semanal* per una notícia que no tenia a veure amb la desfeta urbanística ni la corrupció... Ha sigut per les nostres primàries!

*Víctor Maceda
Alex Milian
Vicent Sanchis*